במדבר תשפ"ד
אשי ישראל

השיעור השבועי מפי מורינו
הרה"צ רבי יצחק לעזער שליט"א
בעל מחבר - תוך הנחל ושיחות מוהרא"ש

גיליון תי"ט

ניתן להאזין לשיעור בכל יום רביעי בשעה 22:10 בטלפון:077-2612984 שלוחה 9

חסד ה' יתברך, אנחנו אוחזים בפרשת **במדבר, ערב** ר"ח **סיון – יו"כ קטן,** שבוע לפני **קבלת התורה,** ועתה עלינו להכין עצמנו בהכנה דרבה לקראת קבלת התורה.

מהי '**קבלת התורה**'? '**קבלת החיים**' של נשמות ישראל! התורה הקדושה נקראת "**תורת חיים**", וכמו שאומרים בכל יום בתפילה: "**כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאֹרֶךְ יָמֵינוּ**", כי זה החיות שלנו! רבינו ז"ל אומר (ליקו"מ ח"א סי' נו) שכשרוצים לקרוא לאדם, צריכים לקרוא אותו בהחיים שלנו – ע"י התורה הקדושה; ע"ש.

כי התורה מלמדת אותנו איך לערוך את החיים שלנו, בלי התורה – אנחנו לא יודעים כלום... אדם יגיד: 'אני חי ב"ה, ואני בריא, יש לי פרנסה' וכו' **אבל בלי התורה – מה יש לך?... אם אין לאדם את התורה – אין לו כלום! הוא לא יודע איך ללכת – ימין, שמאל, ישר, הוא לא יודע כלום... משא"כ אדם הזוכה לדבק את עצמו בתורה הקדושה, ולחיות עם התורה, יש לו חיים טובים!**

ומה נקרא '**חיים טובים**'? הנה השבוע היתה ההילולא קדישא של הרמח"ל – ר' משה חיים לוצאטו [כ"ו אייר, וטמון בטבריה], והוא חיבר ספר 'מסילת ישרים' [שרבינו ביקש מאנשי שלומינו שילמדו את הספר הזה], ובתחילת ספרו הוא מדבר מעניין מהי תכלית בריאת האדם, בשביל מה הוא נברא, וכך אומר שם (פרק א): "**הָאָדָם לֹא נִבְרָא אֶלָּא לְהִתְעַנֵּג עַל ה' וְלֵהָנוֹת מִזִּיו שְׁכִינָתוֹ**"; זו התכלית של הבריאה! כך האדם יודע 'על מה הוא הגיע לזה העולם'... חבילות של צרות – יש די והותר, וצריכים לדעת מה התכלית!

מוהרא"ש היה תמיד אומר, שהנה יש פתגם בעולם, שאם היה כל אחד ואחד נותן ושם את חבילות הצרות שלו על השולחן – היה כל אחד לוקח את החבילה שלו חזרה, ואומר 'אני לא

צריך את החבילה שלך... אני אסתדר עם שלי׳... מוהרא״ש היה תמיד אומר בדרך צחות: **׳אם אני הייתי יכול לשים את החבילה של הצרות על השולחן, הייתי משאיר את זה שם – ובורח!׳...**

מה מונח בתוך השיחה הזאת? דוד המלך אומר בתהלים (נה, כג): ״**הַשְׁלֵךְ עַל ה׳ יְהָבְךָ וְהוּא יְכַלְכְּלֶךָּ**״ – תשליך את כל ה׳חבילות׳ שלך על ה׳! הגמ׳ אומרת (ר״ה כו:) שלא ידעו בתחילה מה פירוש המילה ״**יְהָבְךָ**״, ופעם שמעו ישמעאלי שאומר ״שקול יהביך״ היינו ״הרם משאך״, והבינו ש״**יְהָבְךָ**״ פירושו ׳**חבילה**׳, ומה הלימוד בזה?

יש משל נפלא מה״חפץ חיים״ ז״ל, שהוא ראה פעם איזה אדם הסוחב חבילה מאד מאד כבידה, והיה צריך לתפום את הרכבת בזמן, ולכן הוא רץ בזריזות, הספיק לעלות על הרכבת, והחלה הרכבת לנסוע, אבל האיש – איננו מוריד את החבילה שלו מעליו... ושאל אותו אחד: **ר׳ איד, הלא אתה כבר על הרכבת, תוריד את החבילה שלך מעליך, ושים אותה על הרצפה...**

עונה לו אותו אדם: **״מה פתאום? וכי אני אכביד על הרכבת לקחת את החבילה שלי?! הרי זה שלי, ועלי לסחוב את זה״...**

ענה ואמר ה״חפץ חיים״ ז״ל: **תתבוננו כמה טיפשות יש בזה; הרי אתה עלית כבר על הרכבת, והרכבת לוקחת אותך ׳יחד׳ עם החבילה שלך, אז למה אתה צריך לסחוב את זה על הגב שלך?!... תניח את החבילה על הרצפה, ומי שמסיע את כל הרכבת – הוא יסיע גם את החבילה שלך...**

המשל הזה נשמע מצחיק, אבל יש בזה אמת נורא ונפלא מאד, ובזה נבין את השיחה הנ״ל של מוהרא״ש: חבילות יש לכל אדם! כתוב (איוב ה, ז) ״**אָדָם לְעָמָל יוּלָּד**״, אבל ״**אַשְׁרֵי מִי שֶׁעָמָלוֹ בַּתּוֹרָה**״!

וזה סובב והולך בכל שלב בחיי האדם: **ילד** – אמנם אין לו את ההבנה להכיר מה בדיוק עובר עליו, אבל יש לו כפי בחינתו, ובפרט כשמתחיל להיות לו קצת שכל – עובר עליו כל מיני דברים שלא מסתדר איתם. **בחור** – בוודאי עובר עליו מה שעובר, ובפרט כשמתחיל מלחמת היצר, עד שהוא מרגיש אבוד... הוא לא יודע מה לעשות עם עצמו... הוא חושב שהוא הכי גרוע בעולם והכי אומלל, הוא מאשים את עצמו, ואין לו מנוחה

ונחמה מתוך הצרות שלו... **אברך** – כבר זכה להתחתן, כבר מתחיל ענין של שלום־בית, ענייני פרנסה וכו׳, ומתחיל לחשוב תמיד ׳**מה התכלית כאן בזה העולם?**׳... ובפרט אח״כ כשיש ילדים, וצריכים נחת מהילדים, והרשימה מלאה... ומה עושים?

לזאת צריך האדם לדעת מהעניין הזה של ״**הַשְׁלֵךְ עַל ה׳ יְהָבְךָ וְהוּא יְכַלְכְּלֶךָּ**״ – הקב״ה מסיע אותך, כביכול, עם כל החבילות שלך! והקב״ה מבקש ממך ׳**תכיר ותבין מי מסיע אותך!**׳... וכמו שמסופר על עֶזְרָא, שהיתה עליו הקפדה כשרצו להחזיר את הארון לירושלים, ובאו לפני פלישתים וכו׳ וחשב שהארון מתחיל להישמט וליפול, אז הוא תפס את זה... וכתיב (ש״ב ו, ז) ״וַיַּכֵּהוּ שָׁם הָאֱלֹהִים עַל הַשַּׁל״ וגו׳ – הוא קיבל עונש, מדוע? אומרים חכמינו הקדושים (סוטה לה.): ׳**נוֹשְׁאָיו נָשָׂא, עַצְמוֹ לֹא כָּל שֶׁכֵּן**׳?! וכן כתיב גבי הכהנים שעברו את הירדן עם יהושע בן נון, אחר שעם ישראל עברו את הירדן, והנה נשארו הכהנים עם הארון, ופתאום הכהנים כולם עפים וטסים... הנה הארון מסיע אותם מעבר לירדן...

מה הלימוד בכל זה? שאדם צריך להגיע לכזאת הכרה: ״**רבש״ע, אני בידך לגמריי**״... וכך בכל ענין בחיי האדם! ישנם דברים לא פשוטים, ואף קשים, אז מה הקב״ה רוצה? **הקב״ה רוצה שנכיר את זה!** אומר הקב״ה: ׳**תכיר ותבין שזה בא ממני! זה לא סתם!**׳...

הנה אדם מקבל לפעמים איזו מכה וכו׳, אז שהוא נופל בייאוש ובדיכאון רח״ל, ומאשים הן את אחרים והן את עצמו, בשעה שהקב״ה מבקש (מלאכי ג, ז): ״**שׁוּבוּ אֵלַי וְאָשׁוּבָה אֲלֵיכֶם**״ – תכיר מאיפה מגיע העניין הזה! תעשה את הקשר ותבין למה זה מגיע לך! תבין שהקב״ה עושה לך את זה כדי שתתחזק, ואדרבה, תהפוך את הכל לטובה, שזה כלליות הלימודים של רבינו – להפוך את הירידה לעליה! **אתה עובר דבר קשה, למה? כי הקב״ה קורא לך!** ואם אתה תנצל את המצב הלא־קל, את ה׳חבילה׳ שעוברת עליך עתה, במקום לברוח, ולא רק שאתה לא בורח, אלא אתה מכיר שהקב״ה כאן, ורוצה ממך משהו, אזי אז קיימת באמת ״**הַשְׁלֵךְ עַל ה׳ יְהָבְךָ**״...

זה העומק של השיחה שמוהרא״ש אמר: ׳**אני יכול לשים את החבילות שלי על השולחן? זה בסדר גמור... הנה אני שם את זה, וזהו**׳... מהו ה״שולחן״ הזה? אומר הפסוק (יחזקאל מא, כב) ״**וַיְדַבֵּר אֵלַי זֶה הַשֻּׁלְחָן אֲשֶׁר**

לִפְנֵי ה׳״ – כל העולם כולו זה 'שולחן' גדול של הקב״ה, אדם שזוכה לעניין של ה'שולחן' הזה – בבחי' **״משולחן גבוה קא זכו״** – הוא יודע שמה שיש לו זו מתנה מהקב״ה! אמנם ישנן חבילות, ואדם חושב 'אני צריך לסחוב את החבילה שלי'... אבל לא! תשים את זה על השולחן, ותברח! ולאיפה תברח? ״וַיְדַבֵּר אֵלַי׳ זֶה הַשֻּׁלְחָן אֲשֶׁר לִפְנֵי ה׳ – תברח אל התפילה!

כי רבינו הקדוש מלמד אותנו **'לאן'** בורחים, הנה שמת את החבילה שלך, ולאן אתה בורח? אתה בורח אל תוך התפילה, לבקש את הקב״ה: **'רבש״ע, רחם עלי! עובר עלי כך וכך, קרה לי כך וכך, ואני כבר מקשר אל כל העניין אליך, רבש״ע!'...** זה נקרא שאדם קיים ״הַשְׁלֵךְ עַל ה׳ יְהָבְךָ״, הוא מכיר שהכל ממנו יתברך!

וזה לא אומר שהוא תיכף ומיד מרגיש את זה בתוך פנימיות לבבו, זה לוקח זמן... אבל רבינו מלמד אותנו את **'הדרך'** – איך להגיע לזה! ואיך זוכים להגיע לדבר זה? ע״י אמונה, ביטחון, דביקות הקב״ה, דהיינו שאדם מכיר שכל מה שעובר עליו זה מהקב״ה! הוא לא מאשים אף אחד, וגם לא מאשים את עצמו, אלא הוא יודע שזה הרצון של הקב״ה! **'אני עובר איזה מצב קשה, ואני יודע שהקב״ה נמצא תחת זה, ואני לא מתבלבל'...** ואכן זה כואב, זה לא קל, אדם סוחב חבילה כבידה – הגב שלו כואב, **אבל העיקר שהוא יודע שזהו הרצון של הקב״ה, והוא מנסה למצוא 'איך אני מתקרב יותר אל הקב״ה ע״י הבעיה שלי!** לא שאני בורח מהקב״ה, חס ושלום, ע״י הבעיה שלי, כי אז לא פעלת כלום... למה? כי פתרון לא מצאת, וגם אם לא התקרבת להקב״ה – התרחקת, ומה נשאר לך? שום דבר... משא״כ כשאדם זוכה להכיר ולהבין **'הקב״ה קורא אלי'**, ואיך הוא זוכה לזה? ע״י שמקיים (ש״ב ז, יח) ״וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ דָּוִד וַיֵּשֶׁב לִפְנֵי ה׳״, ואומרים חכמינו הקדושים: **'שֶׁיִּשֵּׁב עַצְמוֹ לִתְפִלָּה'**; הוא מבקש **'רבש״ע, תרחם עלי! אני יודע שרק אתה יכול לעזור לי!' ואני יודע שכל מה שעובר עלי זה רק כדי להביא אותי להכרה הזאת – ש'שָׁוְא תְּשׁוּעַת אָדָם', אף אחד לא יכול לעזור לי, אלא רק הקב״ה בעצמו! זו העבודה של האדם!**

וזו נקראת **'קבלת התורה'**; איתא בזוהר הקדוש (מצורע דף ג״ן:): ״תּוֹרָה, אַמַּאי אִקְרֵי תּוֹרָה?״ – מדוע התורה נקראת בשם **'תורה'**? ״בְּגִין דְּאוֹרֵי וְגַלֵּי בְּמָה דְּהַוָּה סָתִים״ – כי מורה ומגלה לאדם מה שהיה סתום ממנו.

התורה פותחת את העיניים שלנו! ואנחנו יודעים היטב שכל דבר ודבר קשור אל התורה הקדושה! אנחנו לומדים את התורה, ומנסים תמיד למצוא את התורה בכל מה שעובר עלינו! אנחנו מבינים דרכי חיים מכל הדיבורים של התורה והסיפורים של התורה – הן תורה שבכתב והן תורה שבע״פ – מהתנאים והאמוראים הקדושים, איך הם בילו את החיים שלהם! **כשאדם זוכה לזה, כל ההסתכלות שלו על החיים היא אחרת לגמרי... הוא מתחיל לטעום מהו הפירוש ״כִּי הֵם חַיֵּינוּ״ – שהם לימודים איך נחיה את החיים שלנו, שיהיה לנו חיים טובים, שנגיע אל המשפט הנ״ל של הרמח״ל הקדוש: ״הָאָדָם לֹא נִבְרָא אֶלָּא לְהִתְעַנֵּג עַל ה׳ וְלֵהָנוֹת מִזִּיו שְׁכִינָתוֹ״; ואדם יֵדַע ׳זה היעד שלי! לזה אני רוצה לזכות! זה היעד שהכנסתי בתוך ה׳ווייז׳: ״לְהִתְעַנֵּג עַל ה׳ וְלֵהָנוֹת מִזִּיו שְׁכִינָתוֹ״׳...** לפעמים ה׳ווייז׳ לא קולט בהתחלה מהו היעד והיכן אתה נמצא, אבל לבסוף הוא מבין, והוא מדריך אותך: **תתחיל! תתחיל להתקרב לצדיקים, תתחיל להתקרב אל התורה הקדושה, לקבל הדרכה בחיים שלך, שתדע מה לעשות!** כך אתה נמצא ב׳דרך׳, ומתי תגיע אל היעד – לא יודעים... אבל סוף כל סוף **תגיע!** כל זמן שתהיה רציני, ותקיים (דברים יז, יא) **״עַל פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר יוֹרוּךָ וְעַל הַמִּשְׁפָּט אֲשֶׁר יֹאמְרוּ לְךָ תַּעֲשֶׂה לֹא תָסוּר מִן הַדָּבָר אֲשֶׁר יַגִּידוּ לְךָ יָמִין וּשְׂמֹאל״** – סוף כל סוף תגיע!

זו ההכנה שלנו לקבלת התורה, שאז אנחנו מכינים את עצמנו לחיים חדשים, חיים של דביקות בהקב״ה! ו׳דביקות בהקב״ה׳ היינו אמונה קדושה וטהורה, שמחה אמיתית, שאדם זוכה לשמחת החיים, הוא יודע שהקב״ה נמצא בכל תנועה ותנועה, ואין שום דבר הנעשה מעצמו; זה מה שהתורה הקדושה מלמדת אותנו, ואת זה אנחנו צריכים להכנים בכל ענייניו, לא משנה מה המצב ומה עובר עלינו – **׳מה הקב״ה רוצה ממני׳?...** ואין הכוונה שאדם אומר את זה מתוך ייאוש – ״מה הקב״ה רוצה ממני״... כי את המשפט הזה יכולין להגיד בשני מיני טון, אם אדם אומר את זה בדרך ייאוש – ״מה הקב״ה רוצה ממני״... אז הוא באמת מסכן גדול, אבל אם אדם מחפש ודורש **״מה הקב״ה רוצה ממני?״...**

והמפתח טמון במילה **״מה״**, שאדם מתעורר ואומר **״׳מה׳** הקב״ה רוצה ממני״ – הקב״ה רוצה ממני את

ה'**מה**', בבחינת (דברים י, יב) "**מָה**' ה' אֱלֹקֶיךָ שֹׁאֵל מֵעִמָּךְ" – הקב"ה שואל ומבקש ממך את ה'**מה**', את הביטול!

וגם לזה יש רמז במילים "**כִּי** 'הֵם' **חַיֵּינוּ**" – 'הֵם' אותיות 'מָה', שזה "חיינו" – שזוכים להגיע אל ה'**מה**'; "**וְאֹרֶךְ יָמֵינוּ**" – 'אֹרֶךְ' לשון של '**אור**', מאיר אור החיים! "**וּבָהֶם**" – אותיות 'וּבְמָה', ענין של 'מָה', "**נֶהְגֶּה יוֹמָם וָלָיְלָה**" – 'נֶהְגֶּה' ג"כ לשון של אור, וכדאיתא בתחילת מסכת פסחים ש"**נגהי**" הוא לשון של אור – '**נגה**'.

וכשזוכה האדם להגיע לעניין של "**מה**" – לבטל את עצמו לגמרי ולומר '**רבש"ע, אני יודע שזה אתה! כל מה שעובר עלי, כל מה שאני סובל, אני יודע שזה רק אתה לבד!**' אזי הוא הפך את כל החושך לאור גדול, ולא משנה אם זה 'יום' או 'לילה' – "**וּבָהֶם נֶהְגֶּה יוֹמָם וָלָיְלָה**", הן בבחי' 'יום' והן בבחי' 'לילה', כי מתקיים אצלו (תהלים קלט, יב) "**וְלַיְלָה כַּיּוֹם יָאִיר**" – אצלו החיים מאירים!

וזה ה'**מאור**' שבתורה, זה מה שהתורה מאירה – "**הִיא מְאִירַת עֵינֵינוּ**", התורה הקדושה והתורה של הצדיקים; הנה היה לנו עכשיו את ההילולא של רבי שמעון בר יוחאי, וזכינו השבוע במתנת חינם להתחיל התחלה חדשה בלימוד הזוהר הקדוש, אשרי מי שזכה להתחיל, ואשרי מי שיזכה להצטרף! אדם רק מתחיל לקרוא את הדפים הראשונים – **אדיזה אור! איזה "מְאִירַת עֵינֵינוּ"!** הן אמת שלא הכל מבינים, אבל יש הרבה דברים שאפשר להבין אותם, והיום ואתמול קראנו דברים נפלאים מאד – שכל האותיות נכנסו להקב"ה, וביקשו 'רבש"ע, תתחיל בי את התורה, אני רוצה את הזכות!' – מהאות תי"ו ועד האות בי"ת [שבה הסכים הקב"ה – "ב'ראשית"], כולן באו להקב"ה, ורואים בזה דבר מעניין מאד, אם אדם מעיין במה שכתוב רואים דבר נפלא: כל אות אמרה לפני הקב"ה את הסיבה הטובה מדוע דוקא בה כדאי להתחיל את התורה, ולעומת זאת הקב"ה אמר לה את הסיבה שהוא לא רוצה להתחיל בה את התורה, **אבל לפני שהקב"ה אמר לה את הסיבה למה לא יתחיל בה, הקב"ה כביכול שיבח אותה ואמר לה 'נכון, את צודקת במעלה שלך – זאת אומרת, יש בך את המעלה הזאת, 'אבל' – אומר הקב"ה, 'עדיין זה לא שלימות'...** למשל האות שי"ן אמרה שיש בה ענין של 'אֱמֶת' וכו' כמובא שם, והקב"ה אמר לה שבאמת היא צודקת, אבל

יחד עם זאת היא נמצאת בתוך המילה שֶׁקֶר...

ולמדים מזה לימוד נפלא של התחזקות, והוא בכלליות לימוד לכל ענין בחיים: אם רוצים לחנך או לעורר בני אדם לתשובה, בכל ענין שיהיה, אם זה ילדים, אם זה בחורים, אם זה מבוגרים – גברים או נשים, מה הגישה? איך אתה ניגש אל העניין שאתה רוצה לעורר עליו? אם אתה בא מיד בנזיפה – ״מה זה צריך להיות?! למה זה ככה?!״... בזה ׳סגרת לו את האוזניים׳... זהו! האוזניים שלו נסתמו, והוא כבר לא ישמע מה שאתה מדבר... **אדם שרוצה לקרב ולעורר נשמות ישראל, הוא מוכרח ללכת בדרך חיובית, שזוהי הדרך של רבינו – תמיד לחפש ולמצוא נקודות טובות, ולחזק את נשמות ישראל!**

ילד – הוא ממש שובב, מהפך את הכל, אי אפשר לשלוט עליו, מה עושים?... תצעק עליו, תן לו סטירות, כל מיני עונשים, זה רק עושה אותו יותר שובב... משא״כ אם אדם יודע איך **לפתוח את הפתח** – פותחים בדרך חיובית: ׳איזה צדיק אתה׳, ׳איזו צדיקה את׳, נותנים איזו מחמאה, הרי כבר כבשת אותו... וגם אם אח״כ הוא יקבל איזה ׳סילוק׳, זה כבר ענין אחר לגמרי... הוא זוכר היטב את המחמאה שנתת לו, וחושב לעצמו ׳אבל הוא **כן** אוהז ממני, הוא אמר לי שאני **כן** בסדר, ורק את הדבר הזה עלי לתקן׳, אז כבר יש לו איזו מחשבה איך לתקן ולשפר את העניין...

וכן הוא לשאר ענייני החיים, זהו המפתח ל**שלום–בית** ולכל מיני עניינים, שאדם ההולך עם ביקורת, טענות ומענות, **לא יגיע לשום מקום!** עוד לפני שאתה מתחיל לדבר – האוזניים כבר סתומות... משא״כ אדם המרגיל את עצמו תמיד להתחיל אם איזו מילה טובה, בבחינת (תהלים קיט, קל) ״פֶּתַח דְּבָרֶיךָ יָאִיר״, שזה הלימוד של רבינו, שפתח הדברים צריך להיות תמיד עם ׳**דברים מאירים**׳! אדם שמרגיל את עצמו לזה – הוא יגיע לכאלו דברים שהוא לא ׳חלם׳ בעצמו... הוא תהה מאד ׳איך אפעל מה שאני רוצה לפעול?!׳ אם זה בבית, אם זה אצל הילדים, הוא לא חלם בחלום הכי רחוק שהוא יוכל לפעול משהו... ופתאום הוא רואה שנפתח פתח שהוא אפילו לא היה יכול לתאר לעצמו...

אלו הם הלימודים של התורה, זה הקב״ה קורא לנו עכשיו – בהכנה לקבלת התורה: **ערב ראש חודש סיון, יו״כ קטן**, שזו מתנה לעם ישראל בכל

ערב ראש חודש – שיש **״יום כיפור קטן״**. **״יום כיפור גדול״** כולם יודעים שהוא היום הקדוש של עם ישראל, ואז כולם צמים, ויש חמישה עינויים, והוא זמן של תשובה לכל השנה, ורבינו אומר שהוא ״למעלה מן הזמן״ (ספהמ״ד, תשובה, חלק שני, א), ובכל **ערב ראש חודש** יש לנו **״יום כיפור קטן״**, שגם בו יש את כל הסגולות, כמו שנקרא ר״ח **״זְמַן כַּפָּרָה לְכָל תּוֹלְדוֹתָם״** – שאדם יכול לזכות בערב ראש חודש שיתכפר לו הכל על כל החודש שעבר, ויהא לו התחלה חדשה לחודש הבא, ובפרט בערב ר״ח סיון, שאז ידוע את המובא בספר של״ה הקדוש, שהוא חיבר תפילה מיוחדת על בקשה לילדים טובים, בריאים וחזקים ברוחניות ובגשמיות, לערב ראש חודש סיון, שאז אדם יכול לשפוך את ליבו, ולבקש מהקב״ה שיזכה לנחת דקדושה מהילדים שלו.

ומה אדם לא עושה שיזכה לזה?... אדם אומר על עצמו: 'מה שעברתי – עברתי, אבל לכל הפחות שאזכה בשביל הילדים שלי'... אז בוודאי אדם יתאמץ מאד, ויאמר את התפילה הזאת, אבל מדוע זה מגיע דווקא עכשיו – בערב ר״ח סיון, קודם קבלת התורה? **כי עלינו לדעת, שבקבלת התורה אנחנו מקבלים את התורה בשביל עצמנו ובשביל ילדינו, בכל הבית שלנו, ובכל הקהילה שלנו! כך כל אחד צריך להרגיש!** וזה מה שכתוב בתורה על ר״ח סיון (שמות יט, א): **״בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי לְצֵאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּיּוֹם הַזֶּה בָּאוּ מִדְבַּר סִינָי״** – בראש חודש סיון הגיעו למדבר סיני, ומיד: **״וַיִּסְעוּ מֵרְפִידִים״** – יצאו מרפידים, עזבו את רפידים! מה זה **'רפידים'**? ענין של **'רדיפים'** – רודפים, **'שֶׁרָפוּ יְדֵיהֶם מִן הַתּוֹרָה'**; והם הפסיקו עם כל זה!

הרי זה היה חודש וחצי אחר יציאת מצרים [יצאו ממצרים בחצי ניסן, וזה חודש וחצי בדיוק], וכבר היו כל מיני מחלוקות ומריבות, כמו שכתוב בתורה – שלא היה מים, לא היה אוכל, והתלוננו וכו', אבל משה רבינו – המנהיג האמיתי של עם ישראל – הוא מרחם על כולם, הוא מנהיגם ברחמנות, בבחינת (ישעיהו מט, י) **״כִּי מְרַחֲמָם יְנַהֲגֵם״** – עם רחמנות כ״כ גדולה, וכל זה להראות לעם ישראל שעדיין יש תקוה, **ועוד מעט מקבלים את התורה, שזה כבר יהיה החיים שלכם!**

כי לפני שהיה 'קבלת התורה' – אדם הוא באמת מתוסכל, מה הוא יעשה

עם ה׳יום׳ שלו?... **כמה חשוב לאדם בזמן כזה שיקבל על עצמו לימודים ושיעורים בתורה – כפי כוחו!** בסדר, הוא לא אברך כולל, הוא לא יושב כל היום בכולל ולומד, **אבל רבינו מלמד אותנו דבר כזה, שיכול להיות שאני לא יושב ממש כל היום בכולל, אבל אני לומד הרבה יותר מאברך כולל...**

מוהרא״ש היה תמיד אומר את זה, שאלו המקורבים לרבינו, והם בעלי מלאכה ופרנסה, הם לומדים הרבה הרבה יותר מאברך שלומד בכולל, כי אדם כזה יש לו עול קדוש תמיד, הספרים שלו תמיד מוכנים אצלו – אם זה בחנות שלו, אם זה בעבודה שלו, אם זה בנסיעה שלו הלוך וחזור לעבודה, יש לו בכיסו תהלים או משניות וכו׳, **לא חסר ספרי–קודש ב״ח!** אכשרא דרא ב״ה, ויכולים להשיג את כל הספרים של התורה הקדושה בכל מיני גדלים ופורמטים שונים – מה שאתה רוצה... אתה רוצה עכשיו לשבת ליד השולחן עם ספר גדול? אתה יכול. אתה צריך משהו בכיס? אתה יכול. **אדם שיש לו כזה ׳עול תורה׳, הוא הרבה יותר מתמיד מאברך שיושב בכולל!**

הנה האברך יושב בכולל, ומתחיל באיזו סוגיא, והנה הוא מוציא כבר איזה חבילת סיגריות... כך אני זוכר כשלמדתי בישיבה, זה היה כמעט קבוע, הדבר הראשון שהוא עושה – הוא מוציא חבילת סיגריות, ומדליק סיגריה, כך הוא מתחיל... והנה פתאום הוא שכח את ה׳מצית׳, והוא צריך לבקש – ״יש למישהו ׳פייער׳?״... [באידיש, ׳פייער׳ פירושו ׳אש׳, וכשהגעתי לארץ ישראל והתחלתי לשמוע אנשים שאומרים ״יש לך ׳פייער׳?״ בתחילה זה היה לפלא, כי אמנם הם התכוונו אם יש ״אש״ – גפרורים או ׳מצית׳ כדי להדליק את הסיגריה, אבל בדרך כלל משתמשים עם המילה ׳פייער׳ לאש גדולה, וכי אתה מבקש כזאת ״אש״?...]. והנה לא לוקח הרבה זמן, והאברך הזה גם צריך כום קפה, והנה גם מצלצל הפלאפון... [כשאני הייתי בישיבה – לפני כחמישים שנה – הדור עוד לא הגיע לעניין של ׳פלאפון׳, זה לא היה... אבל במקום זה הנה האברך נכנס בשיחה עם חברו, ובין כך עובר הזמן... אני זוכר שאז היו מדברים הרבה מעניין הפחיתות בשווי של ה׳לירות׳ וכו׳]. וכך יכול האברך לבזבז סתם את הזמן... ואפילו אברך שהוא רציני, ובאמת רוצה ללמוד, **וכי יכולים לדמות את זה לבן אדם שיש לו ׳עול התורה׳ – שכל שניה ורגע חשובים אצלו, ויש**

לו את השיעורים הקבועים שלו – אם זה ח״י פרקים משניות, אם זה שני פרקים, או פרק אחד משניות, והוא יודע שזה ׳חוק ולא יעבור׃ אני צריך ללמוד את המשניות!׳ וכן שאר הלימודים – בי״ת, דף זוהר, איזה תענוג שאדם יודע שאמנם היום עבר ב״ה, אבל ׳תפסתי׳ משהו!

זה ״**וַיִּסְעוּ מֵרְפִידִים**״, כי אחד מהפירושים של ׳**רפידים**׳ איתא ברש״י שם: ״**שֶׁרָפוּ יְדֵיהֶם מִן הַתּוֹרָה**״ – ׳**רפו ידיהם**׳ זה ענין של ׳רפיון׳ מדברי תורה... וצריכים **לנסוע מרפידים** – להחליט פעם ולתמיד ״**מספיק עם זה כבר! אעשה את הכל כדי שהיום לא ילך לבטלה! יש לי את השיעורים שלי, ואתמיד בלימוד! ולא רק אזכה את עצמי, אלא אזכה את אחרים ג״כ**״... אשרי מי שזוכה ג״כ לזכות את הרבים!

וזהו: ״**וַיִּסְעוּ מֵרְפִידִים**״ – אם זוכה לזה, אזי ״**וַיָּבֹאוּ מִדְבַּר סִינָי**״ – ואיתא בכל הספרים הקדושים, ש׳**סיני**׳ זה ענין של שפלות, שזה ענין ה׳**מה**׳ הנ״ל, וזהו ׳**מדבר סיני**׳ – ׳מדבר׳ לשון ׳דיבור׳, **כל דיבור שאדם מדבר להקב״ה זה מכניס בו שפלות!** כולם שואלים עצה על זה: ׳**מהי העצה לזכות לזה? הייתי רוצה פעם לשבור כבר את הישות שלי, לשבור את התאוות, את כל מה שעובר עלי, ואיננני יודע מאיפה להתחיל׳**... הוא מרגיש ממש קשור באזיקים, ואיננו יודע אפילו איך להתחיל, ומה הפתח? איך יתחיל? **מדברים אתו מעניין של ׳סיני׳ – להגיע לענין של ביטול ושפלות, והוא מגיב: ׳הלוואי, מה אתה רוצה ממני... אני אפילו לא מתחיל׳...**

ואכן זה פלא גדול, ומוהרא״ש היה תמיד אומר את זה: **אדם שהוא נראה ככה, העבודה הכי קלה בשבילו היתה לזכות לשפלות... הוא היה רק מסתכל ב׳ראי׳, ומה אתה צריך יותר מזה?...** אבל זה דבר–פלא, שהמידה של ישות וגאות מסנוורת ומעוורת עיני האדם, ובמקום לחשוב מגודל שפלותו – הוא חושב ההפך...

מוהרא״ש היה תמיד נותן על זה משל [וזה כתוב מצדיקים]: יכול להיות אדם שהוא מצורע, רח״ל, וכולו קרוע ובלוי, ריח לא טוב, ואין לו אפילו בית – הוא ׳הומלם׳... הוא ישן ע״ג התנור באיזה בית מדרש, וממש פחד להתקרב אליו... והנה הוא שוכב ומהרהר לעצמו: **אתה יודע מי אני?...** יש לו מחשבות של גאות... ולכאורה לא היה צריך להיות לו בזה שום ׳עבודה׳ מיוחדת – רק להתבונן מעט היאך הוא נראה... אבל כך הוא, הישות של

האדם לא נותנת לו להבין זאת, וכך היצר הרע עובד על האדם, בגלל שאין לך **כלום** – הוא עושה כאילו יש לך משהו...

והדרך היחידה – כך קיבלנו מכל הצדיקים, וזו הדרך של רבינו ז״ל – היא לקיים ׳מדבר סיני׳! כדי להגיע ל׳סיני׳ – לקבלת התורה, לשפלות, אדם צריך את ה׳מְדַבֵּר׳ – ה׳מְדַבֵּר׳! הדיבור של האדם, זה הדבר היחידי שיביא אותו לזה! זה המפתח! וזו העצה איך יזכה לצאת מכל הבעיות ומכל ה׳חבילות׳ שלו... לאן זורקים אותם? ״הַשְׁלֵךְ עַל ה׳״ – תשליך! ולהיכן תשליך את זה? ׳על השולחן׳! מהו ה׳שולחן׳? זה הדיבור – ״וַיְדַבֵּר אֵלַי זֶה הַשֻּׁלְחָן אֲשֶׁר לִפְנֵי ה׳״! תגיד להקב״ה: ׳רבש״ע, יש לי חבילה כזאת וחבילה כזאת, ואני יודע שרק אתה יכול לעזור לי, ורק אתה עוזר לי!׳... אל תהיה כמו הטיפש הזה שעלה לרכבת ולא רצה להוריד את החבילה מהכתפיים – טיפש! תגיד להקב״ה: ׳רבש״ע, אני יודע שזה ממך, ורק אתה יכול לעזור לי! ואני יודע ומבין שאתה קורא לי כאן! אני נותן לי איזה מסר כאן! אני יודע שאני עובר את העניין הזה רק כי אתה רוצה לקרב אותי!׳... ובזה זכית ל׳מְדַבֵּר׳ – ענין של ׳דיבור׳, אזי ׳סיני׳ – זכית לשפלות...

ודבר זה מקובל מכל הצדיקים, כאמור, ובפרט כן ידוע על הבעש״ט הקדוש, שקודם הסתלקותו שאלוהו למי להתקרב אח״כ – כשהוא כבר לא יהיה, היה הבעש״ט אומר תמיד: **אם יהיה צדיק שיתן לך כל מיני עצות ודרכים לזכות לשפלות וענוה – כל מיני המצאות שונות וכו׳, תדע שזה לא צדיק אמיתי! צדיק שיגיד לך שאין שום עצה אחרת, אלא רק שתזרוק עצמך להקב״ה ותבקש ׳רבש״ע, רק אתה יכול לנקות אותי מזה׳, זה צדיק אמיתי!**

ואכן כך היה אחר הסתלקות הבעש״ט הקדוש, שאמנם בשנה הראשונה היתה ההנהגה לבנו ר׳ צבי, אבל אח״כ, בחג שבועות שאחר הסתלקות הבעש״ט עברה ההנהגה אל המגיד ממעזריטש.

קודם שנספר המשך העניין, נזכיר שהבעש״ט הקדוש הסתלק בחג שבועות. שבוע הבא נחגוג את ההילולא קדישא של הבעש״ט הקדוש! וכמובן זה קשור מאד לחג השבועות, כי הבעש״ט הקדוש הוריד לנו את הלימודים איך גם אנחנו זוכים לגשת

באמת לקבלת התורה! עד הבעש״ט היו כמובן גאונים וצדיקים, לומדי תורה, אבל מי הוריד את התורה הקדושה לפשוטי העם – לאנשים כמונו?... מי גילה שהתורה שייכת לכל אחד ואחד, גם ל׳עמי הארץ׳, ופעל לעקור את המושג של ״עם הארץ״, ולגלות לו **׳גם אתה יכול להיות קשור אל התורה!׳**...

וכמובן, זכינו לזה ע״י רבינו הקדוש – נין של הבעש״ט, שהוא השלים את העניין הזה, ונתן לנו את **סדר־דרך־הלימוד** שכולל את כולם – מהגדול עד הקטן! **כולם יכולים לזכות לדביקות התורה!** וגם ה׳למדן׳ והגאון הגדול – גם הוא באמת יזכה לטייל בכל מקומות התורה כמו שמטייל בגן נהדר... אתה לומד בעיון ובעמקות? זה בוודאי נפלא מאד, אבל בדרך־כלל שאדם יזכה שמתקיים בו לשון חכמינו הקדושים: **״לא פסיק פומיה מגירסא״**; ומה זה **׳גירסא׳**? בלשון חכמינו הקדושים ׳גירסא׳ היינו ׳לגרום׳ בדברי התורה – **״לגרום והדר לסבור״**, מקודם גורסים! **תגיד!**

א״כ, לא בחינם שההילולא של הבעש״ט הקדוש היא בחג השבועות, שאז אנחנו זוכים **לקבל את התורה!**

נשוב לעניין האמור: כשהסתלק הבעש״ט הקדוש בחג השבועות, בשנה הראשונה התקרבו התלמידים לבנו ר׳ צבי, שהיה קדוש וטהור, ובחג שבועות השני, הוריד ר׳ צבי את הבגדים הלבנים שקיבל מאביו הקדוש, וניגש אל המגיד הקדוש ממעזריטש, ואמר: **׳אבא ציוה לתת לכם את זה׳**... ומאז הוא קיבל את ההנהגה.

ומדברים הראשונים ששמעו מפיו הקדוש היה על הכתוב אצל אברהם אבינו, שהיה עמוד השפלות [וכמו שאמר (בראשית יח, כז) ״**וְאָנֹכִי עָפָר וָאֵפֶר**״], שהוא אמר (בראשית טו, ב): ״ה׳ אֱלֹקִים **מַה תִּתֶּן לִי וְאָנֹכִי הוֹלֵךְ עֲרִירִי**״, ופירש המגיד הקדוש ממעזריטש, שאברהם אבינו אמר: ׳ה׳ אֱלֹקִים **״מַה״ תִּתֶּן לִי**׳ – ׳רבש״ע, תן לי את מידת ה׳**מה**׳!׳, זו העצה היחידה לזכות לזה! לא שאדם יעשה כל מיני ׳קונצים׳ – ילך כפוף וכו׳ (כמובא בדברי רבינו), או שהוא ישב מאחורה, ויאמר ״לא, לא, זה בסדר״... רוצים לכבד אותו משהו – ״לא, לא״... הדברים האלו לא עושים שום דבר! אלא מאי? ״ה׳ אֱלֹקִים **מַה תִּתֶּן לִי**״ – אתה תתן לי את ה׳**מה**׳! כי ״**וְאָנֹכִי**״ – אדם שיש לו את הישות והאנוכיות, אזי זה ״**הוֹלֵךְ עֲרִירִי**״, רחמנא ליצלן.

אדם שזוכה להגיע אל הביטול האמיתי – זה **'מדבר סיני'**! מתקרבים אל התורה, וגם בקבלת התורה היו כל מיני אזהרות של גבול וצמצום שצריכים, לשמור מרחק! אדם יגיד 'קבלת התורה? אני עולה עם משה רבינו!'... **תכיר את המקום שלך!** "וַיִּתְעַמֵּד הָעָם מֵרָחֹק"! **אבל בשמחה, עם אימה ויראה! לא הפשט שאתה חושב 'אינני שווה כלום'... אתה שווה, אבל תבין שכדי לקבל – צריכים לפעמים לעמוד מרחוק...** וכמו שרבינו מספר בסיפורי מעשיות, שאם היו עולים יותר מדי על ההר – כבר לא היו רואים את התורה על ההר, אבל אם עומדים מרחוק – אדם משתוקק, ויש לו את הלב נשבר הזה – שהוא רוצה להתקרב, והוא לא מפסיק לבקש: **'רבש"ע, תרחם עלי ותקרב אותי!'...**

ואזי הוא זוכה: "וַיִּסְעוּ מֵרְפִידִים וַיָּבֹאוּ מִדְבַּר סִינַי וַיַּחֲנוּ בַּמִּדְבָּר" – נוסף על "וַיָּבֹאוּ מִדְבַּר סִינַי" אומר הפסוק: "וַיַּחֲנוּ בַּמִּדְבָּר" – להדגיש את העניין של ה'דיבור', שהם עשו 'חניה'! שזה ענין שאדם יודע: **"ה'חניה' שלי היא בתוך ה'דיבור'! זה המקום שלי! לא משנה אם אני נוסע, או שאני בבית, בכל מקום שהוא, זו ה'תחנה' שלי!"...** שזה הדיבור של האדם, שמלווה את האדם בכל מקום, וכמו שרבינו קורא את הדיבור (ליקו"מ ח"א סי' עח): **"אֵם הַבָּנִים"** – כמו אמא שהיא תמיד הולכת עם התינוק! **זה כח הדיבור – שהולך עם האדם תמיד! זה תמיד נמצא עמך!** אדם ב"ה זוכה לפֶּה, הוא יכול לדבר, **וכמה עליו להודות להקב"ה על שב"ה יש לו כח הדיבור והוא יכול לדבר, זו מתנה מהקב"ה!**

איתא בירושלמי, שרבי שמעון בר יוחאי אמר: אילו הייתי בקבלת התורה, הייתי מבקש מהקב"ה שיברא לאדם עוד פֶּה, שיהיה לו שני פיות. כי הרי יש שתי עיניים, שתי אוזניים ושני נקבי החוטם, ורק הפה הוא אחד, אומר רשב"י: הייתי מבקש 'רבש"ע, עשה שיהיה שתים, למה? פה אחד לדברי תורה, לתפילה, לדברים קדושים, ופה שני – לדברי חולין'...

'אבל אח"כ', אמר רבי שמעון, 'ראיתי שבוודאי מוטב שיהיה פה אחד לאדם, ומה כשיש לו רק פה אחד, והוא לא מפסיק עם כל מיני דברים בטלים, ואפילו שיש על זה חומה – שיניים, וכן הלשון שוכבת וכו', ואדם הוא לא יכול לשמור, אז מה היה אם יהיו שני פיות?!... וכי בגלל שיש לו פה אחד זה יסתום את הפה השני?'...

מה הלימוד בזה? **אדם צריך לדעת: ׳יש לי פֶּה אחד, ואת הפה הזה צריכים לייחד אותו להקב״ה! לעשות את הכל שיהיה הפה ׳פֶּה קָדוֹשׁ׳, ואתפום כמה דיבורים שאני יכול – דיבורי תורה, דיבורי תפילה, וזה התיקון לכל הדיבורים האחרים!׳** – אם אדם חזק מאד בכל מיני דיבורי תורה, הקב״ה נותן לו את השכל איך להשתמש עם הדיבור שלו, אזי אצלו מתקיים ״**וַיַּחֲנוּ בַּמִּדְבָּר**״ – ה׳**תחנה**׳ שלו בתוך ה׳**דיבור**׳!

זו בושה להגיד, אבל פעמים רבות – אדם הוא משועמם... הוא משתגע, לא יודע מה לעשות עם הזמן שלו... ואכן, שיהודי יגיד דבר כזה – שהוא משועמם – זה ביזיון גדול, **מה זאת אומרת ׳משועמם׳? כנראה שלא קיבלת הדרכה נכונה... מה זה ׳משועמם׳? אתה עיוף? לך לישון! אתה לא יכול עכשיו להתרכז? לך לנוח... תנוח חצי שעה, כמו שאומר רבינו – שזה נייחא למוחין, ואם אתה צריך לנוח שעה – לך לנוח שעה... אבל כשאתה קם – אל תהיה בטלן!**

המדרש אומר בפרשת בראשית (רבה, פ״ט ס״ו): ״**הִנֵּה טוֹב מְאֹד, וְהִנֵּה טוֹבָה שֵׁנָה. וְכִי שֵׁנָה טוֹבָה מְאֹד, אֶתְמְהָא. לֹא כֵן תְּנִינַן יַיִן וְשֵׁנָה לָרְשָׁעִים נָאֶה לָהֶם וְנָאֶה לָעוֹלָם? אֶלָּא מִתּוֹךְ שֶׁאָדָם יָשֵׁן קְמָעָא הוּא עוֹמֵד וְיָגֵעַ בַּתּוֹרָה הַרְבֵּה**״; נמצא א״כ, שאם אתה עייף – לך לישון... אתה ממש רעב – לך לאכול... אבל אחר שישנת ואחר שאכלת, אתה משועמם? **אתה צריך לחפש, רחמנא ליצלן, מכשירים טמאים, ה׳ ישמור?! אין לך מה לעשות?! כבר גמרת וסיימת את הכל, התפללת וביקשתי על כל הצרות, אמרת הכל להקב״ה, וכי אתה משועמם?!...** אך אם אין לאדם הדרכה נכונה – הוא לא יודע מה זה ה׳**דיבור**׳, מה ה׳**פה**׳ צריך להביא לו!

ואשרי הזוכה להבין שזה כל העניין שלו, וזה עניין קבלת התורה, זה חג השבועות, שאנחנו זוכים עכשיו להתקרב לחיים חדשים!

בשעת קבלת התורה, הקב״ה אמר למשה רבינו (דברים ה, כז): ״**וְאַתָּה פֹּה עֲמֹד עִמָּדִי**״, וגם בפסוק זה יש רמז להאמור: ׳**פֹּה**׳ אותיות ׳**פֶּה**׳, דהיינו: על־ידי ה׳**פה**׳ שלך אתה ״**עֲמֹד עִמָּדִי**״ – תישאר אצלי תמיד... העיקר שידע מהו כח הפה, וישתמש עמו תמיד!

ר׳ אברהם ב״ר נחמן פעם אמר, שהפה של האדם זה כמו טחנת קמח; מהי ׳טחנת קמח׳? מביאים מכולות

שלימות של חיטים אל טחנת הקמח, ושם טוחנים את החיטים לקמח [פעם היה ע״י הרוח, והיום כבר יש חשמלי], וחבל מאד על כל רגע שזה עומד בטל, למה? כי בכל רגע מכניסים עוד חיטים, וזה טוחן וטוחן, ומוציא הרבה קמח... יש כ״כ הרבה חיטים לטחון, וחבל שלא תעבוד טחנת הקמח עוד ועוד... **׳כך הוא הפה של האדם׳**, אמר ר׳ אברהם ב״ר נחמן: **׳חבל על כל רגע שאדם משתמש בו׳**... אתה יכול לעסוק בתורה – ללמוד השיעורים שלך, להגיד תהלים, אתה יכול להתפלל, וכן לעסוק צדקה וחסד עם הפה – לחזק איזה אדם, **להציל בן אדם!**

יש בני אדם שהם כ״כ שבורים ושפלים ממש, ונמצאים על סף היאוש, אינם יודעים מה לעשות... וחנה אדם בא ואומר לו איזו מילה של חיזוק, מלמד אותו ׳זה לא סוף העולם, יש עצה!׳... מהי ׳סיסמת החיים׳ של מוהרא״ש? **״נכנסת לבעיה, מצאת דרך להיכנס לבעיה? יש דרך לצאת ממנה!״** זה לא חד־סיטרי, אם נכנסת – יש דרך לצאת, **תאמין!** וזה הדיבור של רבינו (ליקו״מ ח״ב סי׳ קיב): **״אִם אַתָּה מַאֲמִין שֶׁיְּכוֹלִים לְקַלְקֵל, תַּאֲמִין שֶׁיְּכוֹלִים לְתַקֵּן״**, וזו אותה שיחה כמו **״אם יש דרך להיכנס לבעיה, כן יש דרך לצאת ממנה״**, הנה נקלעת לאיזו בעיה, ואתה חושב שזה ״מבוי סתום״, אך אם תתבונן בהלכות אלו במסכת עירובין, ׳מבוי׳ הוא אכן סתום משלוש כיוונים, אבל בכיוון הרביעי צריכים לשים ׳לְחִי׳ – לעשות עירוב, וזהו **״מבוי סתום״**, שהוא אכן סתום משלוש כיוונים, אבל אם הוא סתום לגמרי – מי כבר גר שם?... איך נכנסים?... אלא יש איזה פתח שדרכו נכנסים, אז באותו מקום שנכנסת – אתה יכול לצאת!

אבל, אומר רבינו, פעמים שאדם נכנס בכזה חושך, עד שנסגרו לו כל האורות, ואדם מרגיש ממש חושך כפול ומכופל – כחושך מצרים שלא יכלו לזוז... הוא נמצא בחושך כ״כ עבה, העיניים שלו כ״כ חשוכות, עד שהוא מתייאש לגמרי... **וצריכים לבוא אל הצדיק ולקבל לימודים, כדי שהוא ידליק לך איזה נפרור קטן ויגלה לך: ׳הנה, יש לך דרך, תראה! באמת הכל סתום, אבל הנה יש פה איזה קֶרֶשׁ, תזיז אותו מעט, והנה יש לך פתח לצאת! ואולי זה פתח צר, ואתה קצת שָׁמֵן, ואינך יכול לצאת... אז תרזה קצת, ותוכל לצאת׳...**

יש משל על זה במדרש (קהלת רבה א, יד), על שועל שראה כרם של ענבים,

והיו הענבים משובחים וטובים, אבל היה הכרם מוקף בגדר, ואי־אפשר להיכנס... והנה הוא רואה שיש סדק קטן שדרכו אפשר להיכנס לכרם, אבל הוא גדול ושמן – ואיך יעבור בסדק הזה?... החליט השועל לצום, עד שנהיה רזה מאד, ונכנס אל הכרם...

אחר שסעד את ליבו בענבים, והוא מרוצה ושמח, פנה לצאת מן הכרם, והנה הוא לא יכול לצאת... הוא יותר שמן ממה שהיה מקודם... אז הוא הבין שעליו שוב לצום, וכך יוכל לצאת – וכביאתו כך יציאתו...

וזה לימוד לכל אדם, שאם אדם נקלע לאיזו בעיה וצרה – **יש דרך לצאת!** ואדם צריך רק 'לקבל'! והתורה הקדושה "**הִיא מְאִירַת עֵינֵינוּ**" – התורה של הצדיקים שמאירים לנו איך אפשר לצאת מכל זה ולהגיע לדברי הרמח"ל הקדוש: "**הָאָדָם לֹא נִבְרָא אֶלָּא לְהִתְעַנֵּג עַל ה' וְלֵהָנוֹת מִזִּיו שְׁכִינָתוֹ**"; שזו התכלית – שאדם יזכה להגיע לזה! **אתה מבין שכל ה'חבילות' שיש לך על הגב, זה רק כדי לעורר אותך! הגב קצת כואב לך, אבל בזה הקב"ה קורא לך! הוא קורא לך ומבקש אותך! הרי בוודאי אתה לא קנית ורכשת את ה'חבילה' הזאת של הצרות, בוודאי לא בחרת בזה ולא רצית את זה, והשאלה להיכן משליכים את זה?... אומר הפסוק: "הַשְׁלֵךְ עַל ה' יְהָבְךָ", תשים את זה "על השולחן", מהו ה'שולחן'? "וַיְדַבֵּר אֵלַי זֶה הַשֻּׁלְחָן אֲשֶׁר לִפְנֵי ה'" – דיבור! תגיד: 'רבש"ע, אני יודע שזה ממך, ורק אתה יכול לעזור לי! אתה הבאת לי את הדבר הזה, ואתה בוודאי תעזור לי!'...** ומיד כשאדם מחליט בעצמו את הדבר הזה, הוא מתחיל להיזהר מאד בפה שלו, הפה שלו תמיד עובד – "**פֶּה עָמֹד עָמָדִי**", ה'פֶּה' שלו תמיד עם הקב"ה!

הנה אנחנו זוכים להגיע לחג השבועות, וכמה האדם צריך לחדש את עצמו ביום הזה, וכבר להכין את עצמו **מעכשיו!** אנחנו עומדים שבוע לפני החג, וזו ההכנה שלנו! אנחנו כבר 'שוטפים' את הפה – מכינים את הפה שלנו עם כל מיני הכנות קדושות! עוזבים פעם ולתמיד את כל השטויות, הדיבורים לא־טובים, דיבורי מחלוקת, הסתות ומריבות, ביקורת, טענות ומענות, שמצוי מאד בפרט בבית, **מפסיקים עם זה!** החג הוא זמן של שמחה, ובפרט "וְשָׂמַחְתָּ בְּחַגֶּךָ" – עם כל המשפחה! ואמנם חג השבועות זה רק יום אחד, אבל **זהו יום אחד שמשפיע על כל השנה!** קבלת התורה זה קבלה לכל השנה כולה!

וחג השבועות הוא "חג הביכורים" כי אז מתחילים! מביאים את הפירות החדשים, ובחג שבועות נידונין פירות האילן, וזה סובב והולך על עצמו, על כל ההישגים שהוא זכה להשיג, וכן סובב והולך על הילדים שלו, הכל נכלל ב"**חג הביכורים**", וצריכים **הכנה** לזה! וההכנה היא **בראש חודש סיון ובערב ראש חודש סיון**...

וזה המובן בתפילה של השל"ה הקדוש דייקא עתה – בערב ראש חודש סיון, דהנה השל"ה הקדוש קבע את שם ספרו "**שני לוחות הברית**" – אלו הם הלוחות שקיבלנו בהר סיני בחג השבועות, והוא קרא כך את הספר שלו, ובכל הדורות החשיבו זאת מאד, ור' נתן אמר פעם שהספר הזה הוא "**כל בו**"... מי שזוכה ללמוד בספר הקדוש הזה רואה שיש בו ממש הכל – הלכה, קבלה, דרוש, סוד, **הכל**! ובכל התורה כולה יש לו דברים נפלאים!

אז השל"ה הקדוש חיבר כזה ספר – "שני לוחות הברית" – שקשור מאד לחג שבועות, וחיבר כזאת תפילה נפלאה לערב ראש חודש סיון, שמעורר אותנו: **עכשיו, בזמן של קבלת התורה, תבקשו על הילדים – על הפירות, שהבתים שלנו יהיה בית של חינוך קדוש וטהור, שלא נמצאים המכשירים הטמאים בשום פנים ואופן! ולא משנה איך תקרא לזה – 'שיאומי' וכו', רוצים להכשיר את זה עם כל מיני שמות, ואתה טוען שזה בשביל העבודה, אך בזה תקיים "הַשְׁלֵךְ עַל ה' יְהָבְךָ" – תבטח על ה', ויהיה לך כפל כפליים עבודה בשפע בלי כל מיני דברים כאלו שאדם נכנס, רחמנא ליצלן, בסיכון, אם זה לעצמו, אם זה לילדים רח"ל, ולכל המשפחה... הן האבא והן האמא, צריכים מאד להתחזק בזה! וצריכים לדבר מזה עוד הפעם ועוד הפעם, כי אדם אומר 'לא שמעתי הרבה זמן, ואולי הדבר כבר השתנה'... ובאמת זה משתנה – אבל ליותר גרוע...**

ועל כן אדם צריך להיות מאד חזק בכל זה, לשמור מאד על הפה, להכנים אותו בכל מיני דיבורים טובים, דיבורי תורה ותפילה, אשרי מי שהוא זוכה לחטוף בכל יום את הלימודים הקדושים! אנחנו מנסים לצמצם את זה, שיהיה שווה לכל נפש – כמה זמן כבר לוקח ללמוד את הבי"ת?...

הנה הוספנו את לימוד פרק משניות ודף זוהר, והשבוע עשיתי בדיקה על השעון, כמה זמן לוקח התוספת הזאת: **להגיד פרק משניות לוקח פחות משתי דקות! דף זוהר לוקח אולי ארבע**

דקות... אז הנה השקעת חמש או שש דקות, ואין זו השקעה כ״כ קשה וכבידה, אבל עם רווח גדול ועצום – **טיהרת את הפה שלך, טבלת את הפה שלך, קידשת את הפה שלך, ואז אתה כבר מוכן לקבל את התורה... אתה כבר יודע לקראת מה אנחנו הולכים...** כי מובא בדברי צדיקים, שכל העניינים של התורה הולכים ומתחדשים תמיד, ועל כן מברכים **״שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה״**, כי ה׳חידוש׳ נעשה עוד הפעם ועוד הפעם! וכמו שמסופר על רבנו ז״ל (חיי מוהר״ן, סי׳ קלב), שבדרך הילוכו למקוה בחג שבועות, שאל רבנו בכל פעם את מי שהלך עמו האם הוא שומע קולות את מקהלה, והיה מובן אז **״שֶׁהוּא שׁוֹמֵעַ קוֹלוֹת וּבְרָקִים שֶׁל קַבָּלַת הַתּוֹרָה״**.

והנה, אמנם אנחנו רחוקים מלזכות לזה, אבל לכל הפחות שיהיה זה אצלנו בתור **׳באילו׳**, שנהיה **בעלי דמיון**; הבעל התניא מביא בספרו, ש׳**דמיון**׳ בקדושה זה בסדר... דמיון של דברים לא טובים, זה הכי גרוע, אדם שנכנס בכל מיני דמיונות של דברים שליליים, זה בוודאי לא טוב, אבל אדם המכנים עצמו בדמיון דקדושה – **עכשיו אני בהר סיני בקבלת התורה, ואני עכשיו שומע את הקולות וברקים של הר סיני...** אתה סוגר את העיניים ושומע... **וזה לא סתם ׳דמיון׳, כי הנשמה של האדם גבוהה מאד!**

הבעש״ט הקדוש אמר על מאמרם ז״ל (אבות ו, ב): **״בְּכָל יוֹם וָיוֹם בַּת קוֹל יוֹצֵאת מֵהַר חוֹרֵב וּמַכְרֶזֶת וְאוֹמֶרֶת, אוֹי לָהֶם לַבְּרִיּוֹת מֵעֶלְבּוֹנָהּ שֶׁל תּוֹרָה״**, וכן שמכרזת **״שׁוּבוּ בָנִים שׁוֹבָבִים״** וכו׳, מי שומע את הקולות האלו? אמר הבעש״ט הקדוש: **בכל פעם שיש לאדם הרהור תשובה באמצע היום, שהוא מתעורר ומבקש ׳אוי, רבש״ע, הייתי רוצה לחזור בתשובה׳... מה קרה? הנשמה שלך שמעה עתה את הבת–קול הנ״ל! עכשיו הנשמה שלך שמעה! אתה אמנם לא שמעת באוזניים שלך, אבל הנשמה שלך ׳כן׳ שמעה!** ואמר הבעש״ט הקדוש, שזהו (נדרים טז:) **״הָרְשָׁעִים מְלֵאִים חֲרָטוֹת״**, כי הם שומעים! אבל הוא לא יודע מה זה, הוא לא יודע איך לעכל את זה, ולכן הוא בורח יותר ה״י... ולכן אדם יכול בוודאי לדמות לעצמו **׳אני עכשיו בקבלת התורה!׳** כי נשמתו גבוהה היא.

וכן אדם זוכה לטבול בשער הנו״ן של הקדושה, אלו דברים שיש לנו יום אחד בשנה המרימים אותנו למקום גבוה מאד! אבל עכשיו זה כבר בהכנה של

מ״ט ימי העומר – שאנחנו סופרים את העומר, וזכינו כבר להגיע ל**ארבעים וארבע יום**, ובכל יום אנחנו משתוקקים להגיע אל הפסגה – ״**תִּסְפְּרוּ חֲמִשִּׁים יוֹם וְהִקְרַבְתֶּם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַה׳**״, וכתוב בספרים הקדושים: ״**וְ׳הִקְרַבְתֶּם מִ׳נְחָה חֲ׳דָשָׁה לַ׳ה׳״** ר״ת ׳מוֹחֵל׳ – אתה זוכה למחילת עוונות! אתה תהיה בריה חדשה! אתה תהיה כבר אדם חדש לגמרי! אדם מגיע לחג שבועות ברצונות וכיסופים... וכמובן – שהוא נזהר מאד לבלות את הלילה בקדושה, **ותשמור מאד על הדיבור! אין שום שיחות חברים בלילה הזה!** לא מדברים שצריכים לחזק יהודי – זה ענין אחר, אבל סתם שיחות של כל מיני דברים – **לא בליל שבועות! מעת שנכנס הלילה – תשמור על הדיבורים, שיהיו רק דיבורי תורה, דיבורי תפילה, תלמד את כל השיעורים שאתה רוצה, תעשה טעימה מכל שיעורי התורה, כמה שיכולים, תעשה ׳טועמיה׳ – ״טוֹ׳עֲמֶ׳יהָ חַיִּים זָכוּ״!** [וזה מלבד ״תיקון ליל שבועות״ שאומרים].

והעיקר – תשמור מאד מכל מיני שיחות ודיבורים בטלים; מישהו רואה אותך – ״אוו, שלום! מה קורה?״ וכו׳ – **לא בלילה הקדוש הזה! בליל שבועות צריכים לקיים ״וְ׳אַתָּה ׳פֹּה׳ עֲמֹד עִמָּדִי״ – ה׳פֹּה׳ רק עמו יתברך!** ומובא בדברי האר״י הקדוש, שבפרט אחר התפילות בבוקר הוא זמן נעלה מאד, ומגיעים אז לשער הנו״ן – מקום גבוה מאד, ואמנם אין לנו את הרגש להבין בעניינים גבוהים אלו – **אבל אנחנו מאמינים באמונה שלימה!**

ובתפילות שאומרים יחד עם תיקון ליל שבועות, מבקשים שם ״**לְ׳חַכְּנֵם בְּ׳הֵיכָלָא דְּ׳מַלְכָּא ׳לֵיעוֹל וְ׳לָא לֵ׳יפּוֹק״** – שאזכה להיכנס להיכל המלך ולא לצאת! זה מה שזוכים בחג שבועות! ואשרי הזוכה להגיע לחג שבועות עם רצונות וכיסופים אמיתיים – ׳אני רוצה להיות דבוק בהקב״ה׳, **ובזה פעלת על כל השנה! חג השבועות שלך ישפיע על כל השנה – מחג שבועות זה, עד חג שבועות הבא!**

ובזה יובן הקשר ל**ספר במדבר** – ספר חדש שזכינו להתחיל, וברוב השנים זו הפרשה לפני החג [לפעמים גם פרשת נשא היא קודם החג, אבל ברוב השנים פרשת במדבר היא קודם החג], ומובן מאד הקשר לכל מה שדיברנו: ׳**בַּמִּדְבָּר**׳ הוא ענין של ׳**דִּבּוּר**׳, ״**וַיְדַבֵּר ה׳ אֶל מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר סִינַי בְּאֹהֶל מוֹעֵד**״; זהו המובא בדברי הצדיקים, שהספר הזה מתחיל בעניין שעם ישראל הגיעו ל׳**מִּדְבַּר סִינַי**׳ – ה׳**דִּבּוּר**׳

הזה מביא את האדם למדת השפלות – 'סִינַי'; **"בְּאָהֶל מוֹעֵד"** – מפרש הרבי ר' אלימלך זי"ע, שזה מביא את האדם אל החג הקדוש, כי 'אֹהֶל מוֹעֵד' זה ענין של חג ומועד, שהוא חג השבועות, וזה מה שהצדיקים רוצים מאיתנו – לעשות לנו שמחה בחיים, להפוך את כל הצרות לאור גדול!

וכמו הלשון שאומרים בתפילת **"הִנְנִי הֶעָנִי מִמַּעַשׂ"** שאומרים בר"ה ויו"כ קודם תפילת מוסף[1]: **"וְכָל צָרוֹתֵינוּ וְרָעוֹתֵינוּ הַפֹּךְ נָא לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם"**; שאדם הזוכה לדעת 'מה היעד בחיים' – שהוא צריך להגיע **"לְהִתְעַנֵּג עַל ה' וְלֶהֱנוֹת מִזִּיו שְׁכִינָתוֹ"**, אזי יש דרך לקחת את כל הדברים הקשים שעוברים עליו – ולהפוך את זה אל השמחה והקדושה! כי הוא מבין היטב את הלימוד האמור, לדעת שהקב"ה קורא דרך כל אלו הדברים!

לא כל אחד מבין את השפה שמדברים אתו, והנה כל אחד מקבל את ה'חבילה' שלו, ואשרי הזוכה להבין שהקב"ה קורא לנו בכל זה – 'זה מגיע ממני, ומה אני רוצה שתקיים? "הַשְׁלֵךְ עַל ה'" – תשלח את זה חזרה אלי!... איך תשלח? "בְּמִדְבַּר סִינָי" – שתדבר הרבה, תבקש את הקב"ה, תבין שזה כ"כ חשוב!

וצריכים לדעת שכל יהודי הוא חשוב, שזה מה שאנו מוצאים בכל פרשת השבוע, שזה ענין המנין שמונים כל יהודי, **להורות שכל יהודי הוא חשוב! אף אחד לא יגיד "אני לא–כלום", כי אם אתה "לא–כלום" ואתה פוסל את עצמך – אומר רבינו** (שיחות הר"ן, סי' צא): **בזה אתה פוסל את הם"ת! מסביר רבינו: כי יש שישים ריבוא נשמות ישראל** (בכלליות), **ויש שישים ריבוא אותיות בתורה** (למעשה יש פחות, אבל יש על זה חשבון, ויש כללים בזה), **ואם אתה פוסל נשמה אחת – גם את עצמך – הרי פסלת את הספר־תורה...** ואומר רבינו שם, שלכן אין לאדם חשק ללמוד, כי הוא פסל את הם"ת, והאהבה כבר לא בשלימות...

הכלל שצריך האדם לדעת: אתה נשמה מישראל, ויש לך הכישרונות להגיעל מדרגות הכי גבוהות! כל יהודי ויהודי! הנשמה שבקרבך, היעד שלה הוא להגיע למקור העליון –

[1] איננו יודע אם לספרדים יש את הנוסח הזה, אבל אצל האשכנזים אומרים את זה, ואצל רבינו אמרו את זה, ואצלנו בברסלב יש נוסח מיוחד לזה, מאד מאד מעורר, ואומרים את זה בהתעוררות גדול מאד.

מאיפה שהיא באה, אבל תאמין בזה! תאמין בזה שיש לך בישרונות! אל תזלזל בעצמך! אל תגיד 'אני לא שווה כלום, זה לא בשבילי, למה כי עברתי כך וכך'... נכון שעברת מה שעברת, אבל אם יהיה לך חכמה ושכל, אתה תהפוך את כל הירידות לתכלית העליה! ואדרבה, דייקא בגלל שעברת כאלה דברים קשים – אתה תזכה להגיע ל"מקום שצדיקים גמורים לא יכולים להגיע", שזה 'בעל תשובה', שהוא אמנם עבר דברים קשים, אבל עכשיו הוא יכול להגיע אל המקום הכי גבוה, רק אם יקח את עצמו בידיים, ולא יגיד 'אבל מה איתי' ויתלונן 'אני לא שווה כלום... וכך וכך הייתי'... והוא פוסל את עצמו, וכבר ייאש את עצמו מכל דבר... תפסיק כבר עם זה! זה נקרא "וַיְסִעוּ מֵרְפִידִים" – תיסע מזה כבר! תעזוב את כל השטויות האלה! תיקח את עצמך בידיים, תפסיק עם השטויות, ותתחיל מרגע זה! כמובן, בכל פעם זה חוזר מחדש, אבל תהיה חזק!

רבינו אומר (ליקו"מ ח"ב סי' נא) שהבעל דבר בא בכל פעם ודופק באדם, ואתה תדפוק אותו בחזרה! ואצלו ג"כ מגיע רגע שכבר אין לו סבלנות... הוא ידפוק וידפוק וידפוק, ובכל פעם אתה דופק לו חזרה, אז הוא מבין "זה לא הסחורה שלי... זה לא בשבילי... אני כבר אמצא מישהו אחר"...

ומחג השבועות יקח האדם כוחות חדשים לכל זה, חג 'שָׁבוּעוֹת' זה ענין של התקשרות, כי הוא ענין של 'שְׁבוּעוֹת', ואומר רבינו (ספהמ"ד אות נפילה סעיף ו) שהרצון של האדם ניכר בתוך השבועה, 'שבועות' זה ענין של שאדם אומר: **'רבש"ע, אם מותר לי להגיד אז אני ממש נשבע שאני אוהב אותך! אני רוצה להיות יהודי טוב! אני רוצה לחזור בתשובה!'** ובזה הוא זוכה לקבל את חג השבועות, שזהו דאיתא הרבה פעמים במסכת שבועות[2]: **"מושבע ועומד מהר סיני"** – אנחנו מושבעים ועומדים מהר סיני! בהר סיני עשינו את השבועה הזאת שזה החיים שלנו – **"כִּי הֵם חַיֵּינוּ"**! אנחנו מקשרים את עצמו להקב"ה, ואנחנו ממשיכים את זה לכל השנה – **שהבית שלנו יהיה בית של שמחה, של תורה, של אמונה, של אור!**

שהקב"ה יעזור לנו, שנזכה באמת לקבל את החג הקדוש בשמחה עצומה

---

[2] הקב"ה יעזור ויתן את החיים ואת הבריאות שנזכה לעשות סיום על ש"ס – מסכת ש'בועות ומסכת ס'וטה.

ואמיתית, לפעול כל משאלות ליבנו לטובה, רפואות וישועות לכל עם ישראל שצריכים! במתן תורה נתרפאו כל החולים של עם ישראל, והקב״ה יעזור שיהיה רפואת הנפש ורפואת הגוף לכל עם ישראל, ונזכה בקרוב לקבל פני משיח צדקנו בגאולה השלימה!

זכות הדפסת והפצת הגיליון

לעילוי נשמת האישה הכשרה הצדקת
חינקא חיה באבא בת רבי אברהם דוב ע״ה, ולע״נ הרה״ח ר׳ בנימין ביניש בן ר׳ יחזקאל שרגא נ״י
ולעילוי נשמת מיכל רונית ע״ה בת שרה ויצחק.

להצלחת בנימין בן אהרן נ״י וכל משפחתו ולהצלחת כל התורמים והעוסקים במלאכת הקודש שיחיו.

ולרפואתם המהירה של
נתן יחזקאל שרגא בן חינקא חיה באבא נ״י
הילד ישי בן סילקא יעל נ״י
ולרפואת צוריאל בן סגולה סיגלית נ״י
נעמי מרים בת חוה תחי׳
סילקא יעל בת אביבה תחי׳
משה בן אירן נ״י
מלכה בן רעות תחי׳

ולע״נ ר׳ שלמה חנוך חרש ז״ל בן ר׳ ישראל משה, האשה ליאת שרה בת מרדכי ע״ה, ר׳ יעקב דוד בן אברהם ז״ל, מרת איטה בת הירש, האישה הכשרה מרת חנה בילא בת ברוך ע״ה. ולעילוי נשמת הדסה שולמית בת יצחק מנחם שיבלט״א. לע״נ אליעזר שלמה ז״ל בן בנימין שיבלחט״א. לע״נ אהרן בן שלמה ז״ל, לע״נ הילד יהונתן ז״ל בן אושרה דינה תחי׳ ולע״נ סיוון בת אליהו ע״ה

ניתן לקבל מידי שבוע במייל את הגליון ״אשי ישראל״ בכתובת
3070817gm@gmail.com
להצטרפות לרשימה התפוצה

לתרומת עבור העלון לרפואה הצלחה וכדו׳ ניתן לפנות לטלפון:052-7691732

breslevsheli.co.il

הודפס ׳בדפוס מוהרא״ש׳